

TISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok vis- Előfizetések és hirdetések
 szaadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

Az igazi proletárok.

Május elején a polgárság végzi napi munkáját, a hivatalokban folyik a munka tovább, utána kísértálnak a hegyek közé friss levegőre, a munkásság pedig beszünteti a munkát és vörös zászló alatt gyűlést tart.

Mindkettőnek szép, kedves nap május elseje s mégis ezen a szép napon egymástól messzebb vannak ugyanazon haza gyermekei, mintha két különböző csillagzaton laktának.

Kinek jó ez? Valaki harmadiknak, akit a dolgozó polgárság, a gyülesező munkásság is szolgál, aki a kettőnek ellentétjéből kikalkulálja és zsebre teszi a hasznot.

A szociáldemokrata mozgolódást ma csaknem kizárólag olyanok irányítják, akiket legfeljebb a nevük fűz a magyarsághoz, az is csak néhány év és egy belügyminiszteri szám óta. Ugyanezek tartják kezükben a nagy tőkét is, van hát annyi sütnivalójuk, hogy a szociáldemokrata mozgalmakat nem irányítják maguk ellen. Világ proletárjai egyesüljétek a polgári társadalom ellen, ez a jelszó.

Pedig ma az igazi proletár: a polgárság.

A proletár polgár savanyu ábrázattal legyint egyet, ha a választójogról szavalnak előtte. Neki van választójoga, de egész bátran füstre akaszthatja. Adjanak helyette kenyeret, ruhát, cipőt, tisztességes fizetést, írásban lemond a szavazati jogáról három ciklusra előre. Adjanak a kisiparosnak nyers anyagot galíciai lánckereskedők nélkül, a kiskereskedőknek árut uzsorások konkurrenciája nélkül, ők sem gurulnak dűhbe, ha kevesebb lesz a nemzetiségi szavazatok száma néhány százezerrel. Élni akarunk, első sorban élni. A lét vagy nemlét kérdése előtt áll a polgárság, az igazi proletáriátus.

Ma sok helyen dörgő beszédek fognak elhangzani a jogtalan proletá-

rokról — meg fognak-e emlékezni ugyanakkor a kenyértelen és ruhátlan proletárokról, a dolgozó polgárokról is?

Valahogyan sehogy nincs rendben ez a mai ünnep. Tüntetnek azért, a mi káros lesz a magyar nemzetre: a radikális választójogért; tüntetnek a polgári társadalom ellen, mely ma proletárabb a legutolsó kapásnál; de megfélemlenek azokról, akik jelszavakkal lakatják jól az éhezőket, ígéretek adnak a szomjazóknak, lázító cikkekkel telenyomtatott drága papírt ruha helyett, maguk pedig összeharagszolva a nagy tőkét, dirigálnak, utasítanak és a civakodók közt mulatnak.

Nem lehetne a mai gyűléseket Magyarországon háromszíntű zászló alatt megtartani? Bűn volna-e akkor a Himnuszt és a Szózatot elénekelni? Kicsnek a világ feneke, ha ott igazi proletárok, hazafias, magyar polgárok is felszólálnának? Nem — és ma még mindez lehetetlen. Nem türük, a kiknek okuk van attól tartani, hogy akkor magyarokra ismernének a magyarokban és — felismernők végre a közös ellenséget. *

Vörös május.

A munkások május elsejére egész napra munkaszünetet tartanak. Reggeltől este 7 óráig zárva lesznek az összes kávéházak és éttermek, Szünetel minden munka az üzemekben, gyárakban. Zárva lesznek az üzletek. Egyedül a vasuti vendéglő éttermei lesznek nyitva az utasok érdekében. A Rhédey-kertben szocialista népgyűlés lesz délután 4 órakor, melyre a munkahelyekről csoportosan vonul fel a munkásság. A szocialisták kérték, hogy a Széles-utcáról egy tömegben vonulhassanak fel a Rhédey bertebe, de ezt a főkapitány nem engedélyezte. A munkásság maga gondoskodik a rend fenntartásáról, de a háborús viszonyokra tekintettel a katonaság is készenlétben lesz.

A Tiszántúl legközelebbi száma május 3-án, pénteken reggel jelenik meg.

Átköltözött a Biharmegyei Kaszinó.

Széles és lomha butorszállító kocsik állottak tegnap a biharmegyei kaszinó helyiségei alatt a Rákóczi-uton. A kaszinóból nagy butordarabokat, foteleket, asztalokat s billiárd-táblákat cipeltek le, a „gyü te!” kiáltásra megindultak s a Tisza Kálmán-téri Tisza-ház előtt megkezdődött a kicsomagolás.

Átment tehát Tisza Kálmán és a kaszinó első elnöke: Fényes Gábor abból a szép, magas, világos és kaszinói helyiségből, ahol több, mint negyedszázadon át összegyűlt a biharmegyei értelmiség színe java, ahova maga a generális is betért egy kis tarokkra, amikor Nagyváradra hozták programbeszéde vagy családi ügyei. Ilyenkor Rádl Ödön, Beöthy László, Pallay Lajos, Czifra Gerő és Miskolczy Barnabás társaságában fogta a pagátot Tisza Kálmán, s józüieket hunyorgatott sötét pápaszeme mögött a borsos bihari anekdoták hallatára, amikkel a mezei hadak elhalmozták a nagy taktikust és politikust.

Hajh, azóta Tiszából emlék lett, egy kép a falon s tegnap ő is átvándorolt az új helyiségbe, ahol szembe néz Fényes Gáborral, a kaszinó első elnökével.

Torma Lajos háznagy rendezi a kivonulást s estére üres a kaszinó, üres az erkélyszoba, ahova nagy államférfiak jártak egy kis politikára s kis jogászok magoltak téli hideg reggeleken, készülve a mozgásra, amelyhez otthon a hideg szobában be' nehezen went a tanulás. Itt a világos, a lassan engedő fagyat kiszorító barátságos teremben ültek és hajlongtak a pompás bőrdíványokon a fiúk, nagyokat köszönve a betévedő öreg uraknak s megyei hatalmasságoknak.

Kivül-belül tisztára meszelve, csinosan újjáalakítva várja a tagokat az új otthon a Tisza-házban. Jobboldala a bejárattól egészen az övék. Kártyaszobával kezdődik a sorozat, van ilyen kettő, utánna jön a kellemes billiárdszoba, ahol a generális arcképe figyel. Utánna jön az intim olvasóterem, mellette viszontlátjuk a vörösbárony körszéket a ruhatárban, ahonnan a telefonszobába jutunk s innen egy kis, meghitt társalgóba.

A m. kir. Honvédelmi Ministerium Hadsegélyző Hivatal özvegy és árva alapjára működő

CIRKUSZ

ma szerdán este 8 órakor
FÉNYES MEGNYITÓ ELŐADÁS

ló, elefánt és medve stb. idomítások. Részletes műsor a napi falragaszokon
 Számos látogatást kér a hazafias cél érdekében **KÖNYÖT SÁNDOR** művezető igazgató.

nagyszabású világvárosi
 műsorral! A leghíresebb
 artisták fellépte! Kitünő

Jegyváltás minden nap délelőtt 10 órától a cirkuszi pénztárnál.

Hét szoba, épp elég egy családiás otthonnak. Az előszobából egy ajtó vezet a kertbe, ahol fenyőfák között pihenhet vagy kuglizhat az elfáradt ember.

Tegnap már meglepéssel állapíthatta meg a fáradhatatlanul tevékeny Fráter Imre dr törzsorvos, igazgató, hogy a kaszinó neki való kellemes helyre jutott. Még szegeznek, kalapácsolnak, tesznek vesznek a szobákban, Daróczy Sándor, a kaszinónak 20 éve hűséges szolgája szorgalmasan leltároz, de mára már egy uri, kedves, klubhelyiség várja a kaszinó hű tagjait. Medvigy Ferenc dr kaszinó titkár meglepédedten nézi végig, hogyan támad Nagyváradon egy új társadalmi központ, ahol politikamentesen felfrissülhet és szórakozhatik minden művelt ember.

A lakáshivatal ostrom alatt.

A lakásinség bekövetkezett, de a galíciaiak még mindig itt vannak!

A háboru első idejére emlékeztető mozgalmak, de végtelenül szomorú kép tárult elénk tegnap a rendőrségi hivatal második emeletén, ahol a lakáshivatalt rendezték be.

A folyosó telve volt kétségbeesett szegény emberekkel és főleg szegény asszonnyal, akik mind azért jöttek, hogy a ma felvirradó májustól már nem lesz lakásuk. Az óriási csoportban nem egy jobban öltözött nő és férfi is volt, akik szintén lakás nélkül maradtak s kétségbeesett helyzetükben a lakáshivatalhoz fordultak, hogy segítsen szorult helyzetükön.

— Lakás nélkül maradtunk uram, mert a házigazdám felmondott s 140 koronával drágábban adta egy vidékinek lakásomat.

Voltak olyanok, akik már előzőleg elpanaszolták, hogy felmondott a házigazdájuk, de Dajka kapitány, a lakáshivatal elnöke felvilágosította őket, hogy nem tartoznak kiköltözni. Mikor ezt közölte az egyik a házigazdájával, az megfenyegette, hogy ha nem költözik ki, az egyiptomi hét csapás kismiska volt ahhoz, amit ki kell állaniok.

— Nem merek ott maradni, — mondja sirva a szegény asszony — mert olyan nyelve van, hogy kiüldöz kis családommal a világból.

Az egyik teremben többen a legszegényebbek baján igyekeznek segíteni s a téglagyárak primitív munkáslakásaiban utalnak ki részükre egy-egy helyiséget s gondoskodnak fuvarról a költözéshez. De itt is csak kevés hely áll rendelkezésre.

A másik szobában Dajka Endre elnök vezeti a tárgyalásokat, azoknak az ügyekben, akiknek a háztulajdonossal van elintézendő ügyük. A tárgyalások persze csak lassan mennek, mert mindkét fél körömszakadtig védi a maga valódinak képzelt igazát.

Tegnap este 6 órakor még nagy tömeg várta érthető türelmetlenséggel, míg rákerül a sor.

A virágos május a mostani sok nyomoruság mellé még a lakáshiány szerencsétlenségét is rázudította a közönség egy részére.

Nincs mit dicsekedni Nagyvárad száz ezer lakosával, mert ez nem természetes fejlődés.

A szaporodást részben Galícia és Bukovinának és az illetékes hatóságok élnetlenségének, még nagyobb részben pedig a vidékről beköltözötteknek lehet betudni, akik nemcsak nagyobb kényelmet találnak Nagyváradon, mint falun, hanem könnyebben jutnak a városban keresethez is. Ezeket még el lehetne helyezni valahogyan, de a galíciaikat már nem bírjuk.

Baj az is, hogy az építkezés rettentően megdrágult. Ma az anyagárak és a munkabérek emelkedése a tőkét egyszerűen el-

riasztja az új építkezésektől. Belátható időn belül be kell érni az eddigi épületekkel.

Mi szükség van arra, hogy ezekből az épületekből is a drágaság előidézői, a galíciaiak szorítsák ki az idevalókat?

Multkor egy sereg galíciai nevét és pontos lakcímét hoztuk nyilvánosságra. Tegnapig mind el lehetett volna zsuppoltatni. Nem tették; ma is itt él mind, boldogan. Türik, sőt talán szeretettel marasztják is őket — nagyváradi dolgos, derék családok pedig legjobb esetben a téglagyár viskóiban kénytelenek miattuk meghuzódni.

Fűszerezés ellenzik a vasárnapi zárórát.

Pénteken vagy szombaton fizessék a munkásokat? Az italmérők is vasárnapi szünetet kívánnak. Wégner Mór akciója. Hova lesz a hadisegély?

A vasárnapi teljes munkaszünet életbeléptetése nem megy minden zavaró incidens nélkül. Mint értesülünk, a fűszerezés ellenzik a vasárnapi zárást s ez ellen akciót is indítottak azon a címen, hogy a közönségnek egyrésze csak vasárnap van abban a helyzetben, hogy bevásárolhasson s ez elől elzárkózni nekik nem lehet. Értik ezt azokra, akik szombat este kapják ki bérüket vagy fizetésüket s így a 6—7 órai záróra miatt nem vásárolhatnak be. Ezeknél legfeljebb a péntek esti fizetés életbeléptetése segíthet, akinek pedig van pénze, az gondoskodik jövele a bevásárlásokról.

Más a helyzet az italmérőknél. Annak idején Wégner Mór italmérő lépéseket tett a főkapitánynál, hogy a korcsmákat, italméréseket zárassa be szombat estétől hétfő reggelig, de legalább is vasárnap egész napra, hogy legyen ezeknek is vasárnapjuk. A főkapitány arra való hivatkozással, hogy az italmérések nyitvatartása államérdek a monopólium révén, e kérelem teljesítését megtagadta. Wégner ekkor szabályrendelet alkotását sürgette, amely az italméréseknek szombat estétől hétfő reggelig való bezárását rendelné el a törvényhatóság területére erkölcsi, gazdasági és vagyonbiztonsági okokból, de ez sem sikerült. Ő maga vasárnap délből zár.

Jó lenne, ha a mozgalmat kiterjesztenék az italmérőkre is. Megpróbálta ugyan ezt egy italmérő, el is indult az aláírási ívvel, de egyedül maradt. Romlott, kapzsi, feneketlenül hitvány korcsmárosok hallani sem akartak a bezárásról. Talán most sikerül.

Az ivás ugyanis rettenetesen elterjedt, annak dacára, hogy a szesz és a bor ára drágult. Egy italmérő, aki tavaly egész évben 20 hektoliter bort mért ki *en detail*, az idén négy hónap alatt 40 hektoliterre vitte fel az eladást. Mindenki iszik, bármily drága is a szesz és a bor, minél drágább, annál gyakrabban. Persze, berugni nem lehet könnyen, mert ezelőtt két-három koronából becsipetett az ember, ma ötven korona is kevés ehhez.

Iszik mindenki. Iszik a napszámos, akinek annyi a pénze, mint békében egy iparosnak; iszik a suszter, akit felvet a pénz s iszik a méltóságos ur, meg a hivatalfőnök. De iszik a hadisegélyes is, jól mondva, ezeknek 40—50 százaléka. Most, hogy megkapták a felemelt hadisegélyt visszahatólag, a rengeteg, 3—400 koronával azonnal a pá-

linkamérésbe mentek, ott tíz korona helyett 100 koronással fizettek s csodálkoztak, hogy abból milyen nagy összeget kapnak vissza. A cigányok jórészt elitták a hadisegélyt, mert, mint mondták, nem vesznek cipőt, hogy ne gazdagítsák a susztereket, inkább megisszák. A hadisegély így a korcsmárosokat gazdagította. S mégis van italmérő, aki lemondana a jövedelemről, ha vasárnap minden korcsma bezárna. De erről a többség hallani se akar, vasárnap szédül meg a nép, vasárnap lehet rabolni, csalni, vasárnap van az ő borzalmas, gaz, becsstelen aratásuk.

Magánlakásokat nem lehet rekvirálni.

Utóbbi időben nagy vita volt Nagyváradon azon kérdés felett, hogy a lakáshivatalnak joga van-e magánlakásokat is rekvirálni lakás nélkül maradtak részére. Az egyik szocialista szónok a multkori sztrájk alkalmával tartott szocialista gyűlésen azzal csinált hangulatot a káptalan ellen, hogy a káptalan nem akarja átadni a kanonoki lakásokat. Ebben a kérdésben elvi határozatot hozott a belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg.

A határozat szerint a lakáshivatal *csakis bérhelyiségeket rekvirálhat, melyek azelőtt is bérbeadás céljára szolgáltak, hatásköre tehát nem terjed ki magánlakások rekvirálására.* Sem a négyszobánál nagyobb lakásokat, sem a püspöki rezidenciát, sem a káptalansori házakat nem lehet tehát rekvirálni. Az az eset, melyből kifolyólag a miniszter a határozatot hozta, a következő:

Amikor 1914-ben Révay Ferenc báró meghalt, több millióra menő vagyonát komornyikjára hagyta. A törvényes örökösök ezért pert indítottak, amelynek során a vagyont záralá helyezték. Így zár alá vették Budapesten az Andrássy ut 125. számú házat is, amelyben az elhunyt báró lakott. A ház így most üresen állott és a budapesti központi járásbírószágon működő II. lakbírószágot oly határozatot hozott, miszerint a házat lakás céljaira rekvirálni kell, a házat megfelelően át kell alakítani lakásoknak, konyhákat és fürdőszobákat kell építeni. Ugyanilyen határozatot hozott a lakásbizottság is. Ezt a határozatot Novák István hagyatéki zörgöndök sérelmesnek találta és Orosz Miklós dr utján panasszal fordult a belügyminiszterhez, mert a ház átalakítása a hagyatéki terhére esett volna és mert a ház az örökösödési perből kifolyólag bírói szemle tárgya. A belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértően az eddigi határozatot megsemmisítette és kimondotta, hogy a lakbérleti rendelet 34. §. I., II. szakasza értelmében *csakis bérhelyiségeket lehet rekvirálni, továbbá, hogy esetleges átalakítások csak a tulajdonos beleegyezésével, ennek károsítása nélkül történhetnek.* Mivel az Andrássy ut 125. számú ház magánlakás céljaira épült, soha bérbeadva nem volt s mivel az átalakítás a 37. §. I. II. szakaszba ütközne, mert ezáltal a tulajdonos kárt szenvedne, nem rekvirálható el.

VARRÓLÁNYOK és TANULÓLÁNYOK

jó fizetéssel felvétetnek

KESZTENBAUM JULISKA
fűzőszalonjában Rákóczi-ut

Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

Az új Wekerle-kormány megalakulása.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) Az Est mai száma jelenti, hogy a Wekerle környezetéhez tartozó politikusok megvannak róla győződve, hogy komolyabb nehézségekre már nem kell számítani: az új Wekerle kabinet legkésőbb e hét végén megalakul. Az új kormány belügyminiszterének Wekerle Tóth Jánost szeretné megtartani, ha ez nem sikerül, akkor valószínűleg gróf Bethlen István lesz a belügyminiszter, a kompromisszumos csoport Grecsák Károly igazságügyministerségét óhajtáná.

A 48-as alkotmánypártban még mindig azt hiszik, hogy Wekerle és Tisza tanácskozása még mindig eredménytelen, a nehézség a négy elemi és a Károly-keresztesek választójoga körül forog.

Négyes Honvédek 33-as zászló alatt.

Háborus történetek, tapasztalatok, megfigyelések.

Írta: Dr Fehér Márton.

A németeknek egész irodalmuk van az 1870-iki dicsőséges háborúról s a mennyivel nagyobb jelentőségű és méretű a mostani világháború, kétségtelenül méreteiben is sokkal nagyobb lesz a németek ezen legújabb háborút tárgyozó irodalma. Nálunk is megindult a háborus irodalom kibontakozása. Évszázadok óta ez az első háború, az 1848-49-iki szabadságharcot leszámítva, melyben a magyar nemzet egész lelkevel részt vesz.

A távol jövő történetírására vár a feladat, hogy a magyar nemzet szerepét a világrészeknek ebben a szörnyű mérkőzésben kellően kidomborítsa, részletezze és méltassa. A jelené csak az a feladat, hogy a jövőnek ehhez a nagy irodalmi munkásságához az alapokat lerakja. A jövő történetírója számára minden adat értékes, mely a jelenből, származik. Mi, akik benne élünk, nem rendelkezünk a nagy távlatoknak azzal a biztos áttekintésével, mellyel valamikor e rettenetes évek igazi képét megrajzolni fogják. De annál alkalmasabb a jelen arra, hogy a kortársak felfogását megörökítse, hogy minden egyes apró adatot a közvetlenség erejével rögzítsen meg, hogy a részleteknek hü képét adja.

Ebből a szempontból nézve dr Fehér Márton könyvét, annak jelentőségét nagyobb-nak ismerjük fel, mint talán maga a szerző is gondolta munkája megírásakor. Egy népfelkelő zászlóalj történetét írja meg Fehér hadnagy a zászlóalj felállításától annak más ezredéke történő beolvasztásáig. Benne van a zászlóalj katonai története, a zászlóaljban a háború alatt történt minden változás, csaták, hőstettek, kitüntetések, a parancsnokokban történt változások, szóval a katonai szempontból érdekes adatok. A nagyközönségre, a zászlóalj volt tagjaira, a jövő történetírására azonban még értékesebb teszi a munkát az a körülmény, hogy dr Fehér Márton nem elégszik meg a száraz adatok felsorolásával, hanem szinte bevezeti az olvasót a zászlóalj életének belső világába. Leírja a vidéket, ahol jártak, megismertette az ellenséges országok viszonyaival, lakosságával, szokásaival, az ottani helyzettel.

Az elbeszélésbe lépten nyomon beleszó egy egy érdekes és jellemző apróságot. Megmegcsendül a jó ízű humor őszinte hangja is, úgy, hogy a könyv mindenki számára közvetlenségével lebilincselő olvasmány. A kötetet arcképek és harctéri felvételek teszik élénkebbé.

Mindenképpen olyan munkát írt Fehér Márton, mely szerencsésen egyesíti magában a komoly elemet a szórakoztató résszel, úgy, hogy a munka a jövő számára értékes forrásmű, a mai kornak pedig kedves olvasmány.

Igaz magyar hazaszeretettől van áthatva minden sora, anélkül, hogy ez a szeretet az ellenséggel szemben elfogulttá tenné. Tárgyilagos, ügyes stílussal megírt tanulságos és szórakoztató munka, mely bizonyynyal széles körben fog olvasó körre találni.

A könyv tiszta jövedelmét a szerző felerészben a 4. honvéd gy. e. özvegy és árva alapjára, felerészben a Szurmay-alapra szánta.

A Nővédő Egyesület Napközi Otthona.

2000 korona segélyt kér a várostól.

A Nagyváradai Katolikus Nővédő Egyesület már az elmúlt tanév utáni szünetidőben áldásos tevékenységet fejtett ki a Szent Vince-intézetben fentartott Napközi Otthon által. Horváth Árpádné urnő vezetése alatt 1917 július 1-től szeptember 15-ig a Szent Vince intézet tágas kertjében működött a Napközi Otthon, amelyben valláskülönbség nélkül másfél évestől 12 éves korig 120 gyermeket gondozott, naponta reggel 6 órától este 6 óráig nemcsak gondozással, oktatással, fürdővel, de teljes étellel is ellátott.

A Napközi Otthon ezen jótéteménye a három hónap alatt, dacára, hogy a gondozást az irgalmas nővérek látták el ingyen, 7648 koronába került.

A 120 gyermek közül 52 hadiárva volt. A Napközi Otthonba csak olyan gyermekeket vettek fel, akiknek édesanyjuk munkába jár, vagy súlyos beteg, s otthon nem ügyelhet fel gyermekére.

A Katolikus Nővédő Egyesület nevében Eleméry Ferencné elnöknő tegnap beadványt intézett Nagyvárad városához, amelyben kifejti, hogy az egyesület az idén is megnyitja a Napközi Otthont s ezuttal is valláskülönbség nélkül gondozás alá vesz legalább 120 gyermeket. Tekintettel azonban a nagy drágaságra s az egyesület korlátolt anyagi viszonyaira, nem bírja el a folyton fokozódó nagy terheket s ezért a városhoz fordul, hogy a fenntartás nagy költségeihez Nagyvárad város törvényhatósága ez évre 2000 koronát szavazzon meg.

Azt hisszük, Nagyvárad város nem tagadja meg támogatását a nemes emberbaráti intézménytől, mely egy egész városrész szegényeire valódi áldás.

Az általános választójog a porosz képviselőházban.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: a képviselőház nagy hallgatóság jelenlétében, élénk érdeklődés mellett kezdte meg a választójog reformjának második olvasását.

Az első szónok Spee gróf, centripárti képviselő volt, aki azt indítványozta, hogy a képviselőház egyelőre vegye le a napirendről a javaslatot és halassa el annak tárgyalását a béke utáni időre.

Az indítvány nagy vitára adott okot, melynek során az indítványozó kijelentette,

hogy indítványát saját felelősségére tette meg és meg van győződve, hogy elfogadása megváltás lenne azoknak, akik a fronton vannak.

Friedberg dr az államminisztérium alelnöke kijelentette, hogy az indítvány elfogadása rendkívüli módon felkavarná a nép belső békéjét és a kormány nem vállalná érte a felelősséget. Az indítvány elfogadására a kormány a legmesszebbmenő alkotmányos konzekvencia levonásával felelné.

Hoffmann szociáldemokrata képviselő beszédében kijelentette, hogy abban az esetben, ha a képviselőház az indítványt elfogadná felszólítást fog intézni a fronton levő katonákhoz, hogy hagyják abba a harcot.

Ez a kijelentés nagy kavarást keltett, amelynek csillapultával az elnök Hoffmann képviselőt rendreutasította és az ülést — hogy a pártoknak az állásfoglalásra alkalmas legyen — egy órára felfüggesztette.

A folytatólagos gyűlésen az indítványt a konzervatívok, szabad konzervatívok és a centripárt egy részének szavazatával — 330 szavazattal 80 ellenében — elvetették.

A szavazás után az elnök újabb egy óras szünetet adott.

LEGUJABB.

Az olasz fronton fokozódott a harci tevékenység.

Budapest, április 30. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

A délnyugati arcvonalon a harci tevékenység ismét jelentékenyen fokozódott. A Piave mellett az ellenség több előretörését visszavertük.

A vezérkar főnöke.

Heves gyalogsági harcok a flandriai harctéren.

Berlin, április 30. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

A flandriai csatatéren egyes szakaszokon heves gyalogsági harcok fejlődtek ki. Vormezele-től és Groote wier Straa-tól északra több angol árkot elfoglaltunk.

Azok a rohamosztagok, amelyek Lokernél az ellenséges vonalakba benyomultak, erős francia ellentámadásokba ütköztek.

E harcok folyamán az ellenségnek sikerült Lokerben lábát megvetnie, azok a kísérletei azonban, hogy e helységen túl előnyomuljon, megghiusultak.

Az egész napon át erős tüzéségi tevékenység a Kemmel egész területére kiterjedt és a sötétség beálltáig tartott. Az arcvonal többi részén a harci tevékenység felderítésszerűen szorított.

Macedóniai arcvonal.

A Vardar és a Doiran-tó között egy több napi tüzéségi előkészítés után bevezetett ellenséges előretér vonalaink előtt összeomlott.

Ludendorff, első főszállásmester.

A németek Ypern előtt.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: A Daily Mail jelenti a flandriai harctérről, hogy Ypern körül mind szorosabbá válik az ellenséges csapatok félköre. Az ellenség egyre erősödő nyomást fejt ki, a csata körülbelül tetőpontját érte el úgy, hogy a legnagyobb feszültséggel kell tekinteni a legközelebbi napok döntő eseményei elé. A németek dél felől 6, észak és északkelet felől 9, illetőleg 1 km-re közelítették meg a várost, amelynek külső erődövei előtt már német előőrsök mutatkoznak.

Vereség esetén Anglia tengeren folytatja a háborút.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Angliának az az elhatározása, hogy vereség esetén csapatait hajóhadára vonja vissza és tengeri háborúra szorítkozik, a francia lapok közlése szerint Franciaországban nagy nyugtalanságot okozott. Franciaország ezen elhatározásban a francia érdekek cserben hagyását látja.

Francia és angol hadosztályok az olasz fronton.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) A Bund közlése szerint az olasz fronton még mindig 23 angol és 24 francia hadosztály van.

Amerika egy év múlva várja a háború végét.

Budapest, ápr. 30. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Daniels, Amerika tengerészeti minisztere beszédében kijelentette, hogy a háború körülbelül 12 hónap múlva eljut természetes befejezéséhez.

Viborgot a finnek elfoglalták.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A finn főhadiszállás jelentése szerint finn csapatok megszállták Viborgot.

Élelmiszer hiány Londonban.

Budapest, április 30. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Londonban a nagy élelmiszer hiány miatt komoly zavargások törtek ki, a részletek közlését megtiltották.

HIREK

*** A váradai főispánság.** Megirtuk ma budapesti tudósítónk jelentése alapján, hogy a városi főispánságot egyesítik a megyeivel s Malatinszky Lajos megyei főispánt szemelték ki ez állásra is. Erre vonatkozólag Malatinszky Lajos főispán annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy e kombináció őt magát lepte meg legjobban s arról előzetes tudomása sem volt. Miután a hirt késő éjjel kaptuk Budapestről, természetesen, hogy azt senkivel sem közölhetjük. Ujabbán az a hír is szárnyra kelt, hogy ismét Cziffra Kálmán lesz Nagyvárad főispánja.

*** Kongregációi élet.** Az Urleányok Mária Kongregációja ma délután 5 órakor tartja gyűlését a szokotti helyen. Az Urak Kongregációja holnap, csütörtökön este fél 7-kor tartja rendes összejövetelét.

*** Ő felsége szobra.** Ligeti Miklós szobrászművész Ő felsége szobrát elkészítette. Ez a szobor annyira megnyerte az osztrákok tetszését is, hogy 80 milliót gyűjtöttek ennek eladásával a háboruban elesettek özvegyei és árvái javára. Ő felsége óhajására a honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalából propagandát indítottak e szobor terjesztésére s hasonló célu alap gyűjtésére. Hivatalok és magánosok megrendelhetik a szobor másolatát 3 alakban: márványban 6000, bronzban 5000 s gipszben 350 koronáért. Igazolt képviselője a terjesztésnek Bíró József. Minden felvilágosítást megad az akció vezetője, Fráter Iván dr főispáni titkár.

*** Álhir Csernoch János hercegrímás megsebesüléséről.** Budapesti tudósítónk jelenti: Itt ma délután az a hír terjedt el, hogy az Esztergom felé haladó személyvonatot Ujpest közelében megdobálták és egy tégladarab a vonaton utazó Csernoch János hercegrímást megsebesítette. A Magyar Kurir megállapította, hogy a híresztelés minden alapot nélkülöz és teljesen légből kapott.

*** Ismét házhoz kézbesítik a csomagokat.** A nagyváradai postaigazgatóság értesíti a közönséget, hogy folyó évi május hó 1 étől kezdődően az érkező postacsomagok a címzeteknek a város egész területén ismét házhoz fognak kézbesíttetni. Azokat a csomagokat azonban, amelyek szállítóleveleit a címzeteknek (csomag nélkül) már kikézbesítették, még az uri utcai 1. sz. postahivatal adja ki.

*** Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy közös megegyezés folytán üzleteinket f. évi május hó 5-től f. évi augusztus hó végéig vasárnaponként nem nyitjuk ki. Andrányi Károly és Fiai, Frisch Adolf, Kohn Adolf, Schwarcz és Ullmann, Stern József, Tarsoly és Risztó.

*** Kivégzett katonaszökevények.** Kecskeméten a statáriális eljárás folytán tegnap végezték ki Ummerhoffer Ferenc 24 éves katonaszökevényt. A kivégzés izgalmas drámai jelenetek között történt, mikor a halálraíteltet a kivégzés helyére vezették, a delikvens kezeit tördelve rimánkodott kegyelemért s igérte, hogy hűségesen fog szolgálni, ne löjjeék agyon. Mikor a szemét bekötötték, megrendítő jajveszékéléssel vetette magát a földre, ekkor a törzsfoglár felemelte, letérdepeltelte, de a halálra ítélt ismét levette magát a földre, ekkor már eldőrdült négy fegyver s a golyók megölték az élet-től nehezen bucsuzó katonaszökevényt.

*** Adomány a hadiárvának.** Requinji Lujzi urleány 4 koronát juttatott hozzánk a hadiárvának. Rendeltetési helyére juttatjuk.

*** Olcsó ruha a papság számára.** A Népruházó Bizottság méltányos áron ruhaszövetet utalványozott ki a protestáns lelkesek huszonöt százalékanak egy rend ruhára. Most a bizottság a katolikus papság huszonöt százalékat részesíti hasonló kedvezményben. A világi papság egyházi hatósága, a szerzetesek pedig rendi előljárójuk útján kérhetik a reverendaszövet kiutalását. Az egyházi hatóság, illetve a rend főnöksége fogja meghatározni, ki részesülhet olcsó szövetben. Egy reverendára a szövet szélessége szerint három ér fél vagy négy méter kell. A szövetet a bizottság a minőség szerint 35 től 50 koronás áron adja méterenkint.

*** A jutalmazottak.** A hadsegélyző hivatal működése a közgyűlés elismerését érdemelte ki, ezért 7000 koronát utalt ki az arra érdemeseknek. Tegnap vették fel a jutalmat, amely 150 koronától 300 koronáig terjed, a szorgalmas, előzékeny, lelkiismeretes alkalmazottak, akik láthatják, hogy a teljesített kötelességnek anyagi eredményei se megvetendők. Jutalmat kaptak: Pogátsás György számtiszt, Kucserik János, Losonczy Gábor, Erdélyi Bernát számvevők, Tóth István hivatalvezető, Mányoky Ferencné, Kálmán Andor, Katz Cella, Vargha József, Stiedl Gusztáv, Angyalffy Andor, Tésy Pál, Tóth Gusztáv, Cservenka Piroska, Orendt Ferencné, Czirják Zsigmond, Friedmann Stefi, Czeglédy Stefi, Grünvald Mariska, Reszeghy Zsóka, Ferderber Juliska, Benedek Irma, Rónai Böske.

*** Dr Berkovits René előadását** az ideg- és elmebetegség a szépirodalomban címen e hó 2-án, csütörtökön délután 6 órakor tartja meg a városháza nagyteremben.

*** Nagyvárad vasutasok előléptetése.** A MÁV. nagyváradai tisztviselő karában következő előléptetések történtek: A VI. fizetési osztály 2. fizetési fokozatából az első fokozatba: Ács Gusztáv főmérnök, fűtőházi főnök, a VII. fizetési osztály 1. osztályából a VI. fizetési osztály 3 fokozatába Kopecek János és Rác Albert ellenőrök főellenőri kinevezéssel, a VII. fizetési osztály 2. fizetési fokozatából az első fokozatba: Machanievszky Viktor ellenőr, a VIII. fizetési osztály 1 fizetési fokozatából a VII. fizetési osztály 3 fokozatába: Reisz Emil mérnök. A VIII. fizetési osztály 2 fizetési fokozatából az első fokozatba: Nitiu János forgalmi hivatalnok, Steiner Béla raktárfőnök, a VIII. fizetési osztály 3 fokozatából a 2 fokozatába Rltter Ármin forgalmi hivatalnok, a IX. fizetési osztály 1 fokozatából a VIII. fizetési osztály 3 fokozatába Bíró János és Deák Géza hivatalnokok, a IX. fizetési osztály 2 fokozatából az 1 fokozatba Lukács Gusztáv forgalmi hivatalnok.

*** A szállóirtokok eladását a hegyközség közvetíti.** A hegyi választmány elhatározta, hogy a nagyváradai hegyközségi szállóirtokok eladását eszközölteti. A venni és eladni szándékozók jelentkezését és az adatok feljegyzését a választmány jegyzője, dr Doszpoly Dezső árvaszéki ülnök eszközöli, hivatalos helyiségében (Városháza II. em. 34. sz.)

*** Nagyvárad Hatósági Munkaközvetítő** Reáliskola-u. 4. Iparostanonciskola helyisége. Telefon 13-03. Foglalkozást kap:

Asztalos segéd 5, gépkezelő (motork.) 1, bádogossegéd 3, betonmunkás 10, cipész 3, fodrász 7, gyárimunkás, napszámos 30, keresk. alkalmazott (kereskedő segéd, utazó) 14, kádár 2, kovács 10, kocsis 1, kőműves 1, lakatos 3, mázó 4, molnár 2, pék 1, szabó (férfi és női) 12, szobafestő 1, szolgazemélyzet (hetes kocsis, kihordó 17, iparostanuló (fiu és lány) 52, keresk. tanuló 1, gépirónó 2.

Foglalkozást keres: bádogos 2, cimfestő 1, fodrász 1, gyárimunkás, napszámos 10, gépirónó 11, géplakatos 2, hentes 1, házmester 3, kádár 1, kereskedelmi irodai alkalmazott 17, kovács 2, kocsis 1, pénzkeszedő 1, munkavezető (alépitményhez, ács) 2, szabó 2, szolgazemélyzet (hentes, kocsis, kihordó) 9, iparostanuló (fiu és lány) 12, ács 1, cimfestő 1, pék 1, molnár 2, szlijgyártó 1, cipőfelsőrészkesztő tanuló 1.

A közvetítés, amely ingyenes, csak délelőtt történik.

*** Legujabb római levelező-lapok megérkeztek.** Kaphatók darabonként 40 fillérért a „Tiszántul” kiadóhivatalában.

*** TEKEPÁLYA-megnyitás.** A Kath. Kör tagjai részére a tekepálya a mai napon megnyit.

*** A Nagyvárad Hitelbank r. t. tisztelettel** értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

14—15 éves leány felvétetik a Szent László nyomdában kifutónak.

* **Értesítés.** Aranyi Albert cipőkereskedő ezúton értesíti a t. közönséget, hogy cipőáruházát május 1-től a Bémer-tér 4. sz. alá, Neumann M. mellé helyezi át.

* **Poloskairtó Noksin** biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Ára 2-40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszer-tárában, városháza mellett.

* **A Biharmegyei Takarékpénztár** értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os végleges címleteit az elismervények beszoállítására ellenében az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt átvehetők.

* **Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.-t.” irodájában, Sas-passage 22. sz. lépcső, I. emelet. Telefon 14-00.

* **Pemete- és hársfamézcukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatása. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszer-tárában, a városháza mellett.

* **Nőiszabóság — Divatterem.** Elegáns kosztümök, estélyi és utcai ruhák, aljak, blouzok legszebb kivitelben méret után készülnek. Alakítások is elfogadtnak. Tisztviselő-családoknak kedvezmény. Czillér Imre áruházában.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjeggyel minden színben kapható. Ára 70 fillér. Viszonteladók árendeményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Eladó 80—100000 drb. II. osztályu téglá** kedvezményes áron a Bányasor végén levő Guttman-féle téglagyárban. Értekezhetni a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bankban, Rimánóczy-utca 6. szám alatt.

* **Az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t.** ezúton értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os kötvényeit a pénztári ellsmervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **Tyukszemirtő három nap alatt elmulaszt** tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* **Fényképészeti lemezek, papírok, vegy-**szerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Tavaszi szeplők, májfoltok, bőrvörös-**ség, kiütés, mitesszerek ellen biztos az **IPOKRÉM.** Ára 3 kor. és szappan Vióra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Egy ór felvétetik Fekete Sas rész-**vénytársaságnál.

kesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Horánszky-utca 20. sz.

Az **Uj Idők** legutóbbi száma Bródy Miksa A Pofon című egyfelvonásosát közli. Versekert irtak: Szabolcska Mihály, Jakab Ödön, Margit, elbeszéléseket: Biró Lajos, Bársony István, Törökne Kovács Hermin. A füzet érdekes illusztrációk és Mühlbeck Károly fejécei teszik változatossá. Előfizetési díj negyedévenként 9 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 16. szám.

A **„Vasárnapi Ujság”** április 28-iki száma egészen újszerű érdekességű képeket közöl a nyugati német offenziváról, katonáink olaszországi életéről, a király látogatásáról a tengeremléken ukrániai előnyomulásokról stb. Egy közlemény Pállya Czelesztin festőművészt mutatja be műtermében. Az április 22-iki szocialista népgyűlést is ritkaszép kép mutatja be Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Jakab Ödön novellája, Zoltán Vilmos verse, Szőlősi Zsigmond tárcája stb. Egyéb közlemények: Szász Béla új államtitkár arcképe s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.)

Az **Élet** szépirodalmi képes heti folyóirat (Szerkesztő: Andor József) április 28-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Tavasz. Kopja. — Keresztény milliók! Andor József. — A budai gyár. (Elbeszélés.) Tarczai György. — Domine. (Költmény.) Rédey Tivadar. — Komédiás. (Elbeszélés.) Illy János. — Kérdések, melyekre nem jön felelet. Wékey György. — Az átlagember. (Regény.) Irta: Robert Hugh Benson; fordította: Kálmán György. — Kultura. — Hét ről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. kerület, Fehérvári-ut 15 | c. Előfizetési ár félévre 15 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: Kis király.
Csütörtök: Othello.
Péntek: Kaméliás hölgy.
Szombat délután: Baba.
Szombat este: Drótostót.
Vasárnap délután: Uri divat.
Vasárnap este: Gyimesi vadvirág.

A **kaméliás hölgy.** Méltán megérdemelt érdeklődést tanusit a közönség Dumas pénteken színrekerülő Kaméliás hölgye iránt. A címszerepet Hevessy Mariska játssza, Armandot pedig Váradi Lajos, akinek eddig is oly szép sikere volt ebben a nem könnyű szerepben.

A **gyimesi vadvirág,** Kitűnőnek ígérkező népszínmű előadás zajlik le vasárnap este a Szigligeti-színházban. Színre kerül a már rég nem látott Gyimesi vadvirág, amelyben Sz. Zsigmond Anna, Kálmán Mancsi, J. Gazdy Aranka, T. Pogány Janka, P. Pintér Margit, Tóth Elek, Bihari Akos, Bihari Sándor, Tompa Béla, Szigeti Jenő, Stoll Béla, Szabó Gyula és Váradi Lajos jutnak kitűnő szerepekhez.

A **kis király.** A kis király egyike a színházi műsor legkedvesebb operettjeinek, szerdán este kerül színre. A címszerepet Tompa Béla játssza, a fő nő szerepet Kovács Margit éneklés és igen kedves szerepe van a darabban Vigh Mancinak. A férfiak közül Bihari Sándor, Békefi Lajos és Szigeti Jenő aratnak a Kis királyban jelentős sikert.

Othello. Csütörtökön klasszikus estje lesz a színháznak. Ennek az estének a keretében Shakespeare Othelloja kerül színre. Othellót Bihari Akos, a kitűnő drámai művész, Desdemónát Hevessy Mariska játssza.

Nagy bűnügyi dráma az Urániában. Április harmadikán bocsátották a világforgalomba a Kismet című gyorsan nemzetközi hírtűvé vált klasszikus bűnügyi filmet amelyet szerencsés összeköttetései révén már mai nagy műsorára megszerzett az Uráni. A Kismet: maga a sors, egy szerelmes ember-pár végzet. A börtön nyomorusága, egy katasztrófa minden tragikus borzalma a variette festett világa, az irgalmas millió melyben a történet lejátsszóik. A siker garanciája egy nagy színész egyéniség impozáns alakítása ez a színész a világszerte ünnepeelt Prof. Leon Raíndt, akinek szereplése a legnagyobb művészi szenzáció.

Pérez ő felsége. A mindenható, ördögi erejű pénz, a guruló arany örökké izgalmasan érdekes témája adja a Vigadó mozgómai szenzációs műsorának nagy slágerét, a Pérez ő felsége című 3 felvonásos drámát. Egy ünnepeelt, ragyogó színész körűl forognak, változnak a guruló aranyak élvizomjas birtoklói s a legalantasabb szenvedelmek szabadulnak fel az elveszett pénz miatt. Ezt a ragyogó témát a legnagyobb színészek elevenítik meg. A műsort még egy pompás kép teszi változatossá.

Nick Fantom kalandja az Apollóban. A detektívfilmek rajongóira kellemes és izgalgó meglepetés vár a mai, egyébként is szenzációkkal tetézett program során az Apolló színházban. Egy bravuros Nick Fantom kaland, egy példátlanul érdekes és újszerűségével is különösen ható detektívregény a műsor nevezetes eseménye. Pompás irodalmi értékű film, amely a maga vonzó originalitásával is uttörő a detektív történetek között, amellyel témája annyira izgalmas, új színeiben oly széles skálájú, hogy úgy is, mint a film fejlődésének becses dokumentuma, a legnagyobb érdeklődés keltésére van hivatva. Egy híres orvostanár a pestis szörnyűségében felismerésével foglalkozik. E nagy munkája közben éri az a végzetes szerencsétlenség, hogy elzúllt rokonát, aki bizalmával kiméletlenül visszaélt, laboratóriumában dulakodás közben egy tragikus roham megöli. Ez a kiindulópontja a titokzatos történetnek, amelynek fejleményeit a nagyszerű film árulja el, amelyet az Apolló két napig tart műsorán.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA.

Névtelen levelek. Sajnálatos dolog, hogy újra kezd lábrakapni a piszkolódo, névtelen levelek küldésének szokása. Ez azért sajnálatos, mert csak aljas jellemű és minden műveltség nélkül való emberek piszkolódnak névtelen levélben, akik még gyávák is s csak orozva mernek támadni. Százszor alávalóbb, aki ezt egy védtelen nővel teszi. Higye el, hogy legjobban teszi, ha egyáltalán nem reagál ezekre a gyalázatoságokra, mert a névtelenül bujkáló fráter ebben a közölni kért cikkben csak azt látná, hogy pimaszsága célravezetett s sikerült Önt elkészeríteni. Ne szerezze meg ezt az örömet támadójának. Legjobb lesz, ha a rendőrséghez fordul a levélíró kiténének megállapítása iránt.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

IRODALOM

A **Magyar Kultura** legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: Az autonómia felé. Irta Radovics László. — A francia katolicizmus a konkordatum bukása után. Irta dr. báró Vécsey J. Aurél. — Hajlékodon kívül. Regény. Blaskó Mária. — Árdragítás és a sajtó. r. — Szemlék és kritikák. — Napló: Polgármesterválasztás előtt. Animó. — A „Hangya” jubileuma. Forgács Ferenc. — Rövid feljegyzések. — A Magyar Kultura egyes számainak ára 1 korona. Szer-

Nyilttér.

Árjegyzék:

Porcellán mozaik, szíves	8-
Majolika gyümölcs állvány	8-
Majolika falca fogóval	8-
Majolika cukortartó díszes	9-
Majolika gyümölcs készlet	9-
Vizes készlet csiszolt üveggel	8-
Boros	8-
Likőr	8-
Söröskészlet színes aranyozással	8-
Boroskészlet színes	8-
Vizeskészlet színes	8-
Likörkészlet színes	8-
Befőtteskészlet kristály fedél	8-
Gyümölcs készlet kristály üveggel	8-
Majolika fali sótartó színes	5-
Majolika vizeskanoné színes	5-
Kenyér kosár színes üveggel	5-
China ezüst cukortartó	5-
China ezüst gyümölcs állvány	5-
Majolika virágváza színes	5-
Majolika virágfazék	5-
Majolika dísz figura	5-
Porcellán főzőlábos	5-
Porcellán főzőfazék	5-
Teáskészlet színes aranyozással	40-
Kávéskészlet színes aranyozással	40-
Feketes készlet színes aranyozással	80-
Rhédlőkészlet felszerelve színes aranyozással	120-
Hűdegfelvágó készlet színes aranyozással	20-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80-
Fali tükrös színes aranyozott kerettel	20-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25-
Függő	25-
Teás pohár China ezüst foglalásban	5-
Teás csésze szin. finom aranyozással	5-
Kávécsésze	5-
Köpdöcsésze	5-
Főzőlábos barna tüzálló füllel	5-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt vizeztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képkerekek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLUS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és díszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Nincs RAFFIA de a

LEGJOBB SVÉD SZŐLŐKÖTŐ-FONAL

kilónként 15—20 koronáért Helfy zsák és zsinagáruüzletben Nagyváradon, Kossuth-u. kapható.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD, Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon: 11—53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztítókat és átalakításokat elvégeztünk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

DAJKOVITS

fényképész

kedvezményes árait

(6 lap 12 kor.)

az első áldozókra tekintettel megtartja áldozócsütörtökig.

Betűszedő tanulóknak fiú és berakó tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda részv.-társaságnál.

Beraktározás.

Áruk, butorok, termények stb. hosszabb vagy rövidebb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és szárazpincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T. beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.

MEGHIVÓ.

A „Biharmegyei Első Asbest Műpalagár Részvénytársaság” 1918. május 20-án, délután 9 órakor Székelyhídon az Érmelléki Takarékpénztár üzlethelyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a részvényeseket az igazgatóság ezennel meghívja.

Ennek a közgyűlésnek tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Az 1914—1918. évi mérleg jóváhagyása.
3. A társaság felszámolása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése.
5. Felszámolóválasztása.
6. Indítványok.

Székelyhid, 1918. április 18.

Az igazgatóság.

Tudatjuk, hogy a mérleg az Érmelléki Takarékpénztárnál az üzleti órák alatt megtekinthető.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felelősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra, könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttéseink folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy anuitásos és kamatozó jelzálogkölcönöket

ugy földekre mint városi bérházakra 15—65 évi időtartamra a legelőnyösebb kamattétel mellett

minden árfolyam levonás nélkül

készpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagy-Várad.

Eladó ingatlanok:

Bémer-téren „Emke” 3 emeletes palota, Rulikovszky-ut 18 sz. 1 emeletes bérház, Nyomda-u. 4. sz. Vidor-féle ház nagy parkkal.

Felvilágosítást nyújt a Magyar Bank r.-t.

VIGADÓ mozgó-színház

MA

Pénz őfelsége

amerikai történet 5 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URANIA mozgó-színház

MA

Kiszmet

dráma 5 felvonásban.

Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

APOLLÓ mozgó-színház

MA

HOLLÓK

detektívtörténet 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyváradai házakra az

Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad.